

PARDON?

De opmerkelijkste uitspraken uit en over de regio van deze week.

'Het Groene Hart is geen eenheid, het is een verzameling van eilandjes, die niet zoveel met elkaar te maken hebben'

De Fries Quinten Faust Rijna miste als cultuurdirecteur in Alphen 'mientskip'-gemeenschapstien - Binnen een half jaar kreeg hij heimwee en vertrok.

'Eerst werken en feesten, daarna lekker op vakantie'

Havoleerlinge Frederiek Geurts (17) uit Gouda verwoordt dat gevoel na afloop van de examens.

'Het gaat nog wel enige tijd duren voordat ik al die fietsen schoon heb'

De hoosbui van donderdag in Woerden spaarde niemand. Ook fietsenmaker Hans Voorrind niet. Zijn zaak stond voor de vierde keer onder water.

'Organisatie en bezoekers hebben recht op mooi weer'

Organisator Stanley de Looze van Zomerspektakel Alphen heeft dagelijks naar alle weerberichten gekeken en zet in op hogere machten.

ACHTERGROND TOP 60-LIJST

Gouda pakt door met aanpak van jonge crimineel

De persoonlijke aanpak van probleemjongeren is niet meer weg te denken. Dit blijkt dé remedie om lokale criminaliteit te drukken en jongeren weer op het rechte pad te krijgen. Gouda is voorloper, met alweer 5 jaar de Top 60-aanpak. Een recidivist vertelt hoe hij dankzij de 'Goudse aanpak' weer op het rechte pad kwam.

Marco Gerling

Mo' twijfelt geen moment als zijn vrienden hem opdracht geven om het te doen. Als 14-jarige heeft hij nog maar weinig zelf in te brengen en bungelt hij onderaan de 'statusladder' van deze groep beroepsdelinquenten in de stad.

Als iemand hem zegt door een raam naar binnen te kruipen bij een bedrijf, dan doet hij dat dus. Zo snel mogelijk pakt hij alles wat van waarde is dat op zijn pad komt, om daarna vliegslug te verdwijnen in de nacht. Weer een geslaagde bedrijfskraak. "Waar geld te halen was probeerden we dat te pakken."

Jarenlang doet Mo niets anders dan zich crimineel gedragen in de stad. "Luisteren naar mijn ouders deed ik niet." Op jeugdige leeftijd rolde hij van de ene inrichting rechtstreeks door naar het andere internaat. "Op een gegeven moment zat ik ergens in een klooster in Limburg, ver weg van mijn ouders en fami-

lie op een kamertje eenzaam te zijn. Een heel griezelige omgeving, zonder tv. Soms mocht ik een dag naar huis en dan was ik alleen aan reistijd al vijf uur kwijt. Dat ging zo enkele maanden door, alleen op dat kamertje. Tootdat ze zeiden dat ze niet meer wisten wat ze met me aanmoesten. Toen moest ik plotseling weer ergens anders heen. Nee, die tijd was geen pretje."

Stug doorgaan

Toch gaat Mo, op de momenten dat hij vrij is, gewoon door met zijn criminele gedrag. In de jaren waarin hij officieel volwassen is, zijn het geen internaten meer, maar gaat hij van gevangenis naar gevangenis, terwijl hij tussen de bedrijven door stug doorgaat met voorval bedrijfsinbraken.

Politie, justitie en de gevangenis bepalen jarenlang zijn leven. Totdat hij zich op zijn 28ste hardop afvraagt waar hij nu eigenlijk mee bezig is. "Ik creëerde woede en haat in die gevangenis. Ik werd daar een boze man, die na zijn vrijlating agenten uitschold. Terwijl zij ook maar gewoon hun werk deden." "Wat ik aan het doen ben, kan

allemaal niet", realiseert hij zich op dat moment. "Als je jong bent wil je dure kleren, mensen kijken naar outfits. Een celstraf van drie maanden doet je dan niks."

Precies op het moment dat hij zich realiseert dat hij zijn ouders niet langer teleur wil stellen, rolt een brief in de bus. Mo leest in het schrijven van de gemeente dat hij op de lijst met personen staat waar

Geloof me: niemand wil op de Top 60-lijst staan. Ik ben er juist trots op dat ik van die lijst af ben

— Mo, voormalig crimineel

Gouda zich het meeste zorgen om maakt in de stad: hij staat in de Top 60. Een lijst die voornamelijk bestaat uit jonge mannen die in de stad overlast veroorzaken, veel door crimineel gedrag.

▲ Een inbreker staat op het punt een woning te betreden. (Foto ter illustratie).

ARCHIEFFOTO/HP

► Burgemeester Milo Schoenmaker: "We gaan alweer aan de slag met jongeren die gemotiveerd zijn. Ze moeten het zelf doen, anders beklijft het niet."

FOTOFRAK/DEPOD

"Ik las die brief en daar hadden ze het over hulp bieden waar nodig. Dat wilde ik wel. Na een tijd kreeg ik een zogenaamde zorg- en dakconstructie aangeboden."

Dit is een tijdelijk huurcontract met verplichte zorgbegeleiding. Dat is nu een jaar of drie geleden. "Ik was van plan om mijn leven te beteren en deed dat met de aangeboden hulp toen ook."

Huisje boompje beestje

Inmiddels heeft Mo naar eigen zeggen 'huisje, boompje, beestje'. Inclusief een huis, partner en een kind van bijna anderhalf jaar oud. "Ik doe dit voor mijn dochter. Ik ben nu fulltime huisvader, mijn

partner werkt. Het hart van mijn ouders maakt nu een sprongtje als ik langskom met mijn dochter. Terwijl ik ze vroeger veel verdriet deed."

Mo staat nog wel onder reclasseringtoezicht. Maar verder doet weinig nog terugkomen aan de tijd waarin hij de dagen aan elkaar reeg met criminele uitbarstingen, nog niet eens zo lang geleden. Al geeft hij wel toe dat een bericht van bepaalde instanties of bedrijven die nog altijd geld van hem eisen, hem nog wel van de wijs kunnen brengen. "Incassobureaus hebben geen medelijden. Ook niet als je een kind hebt of als je koelkast leeg is."

Maar om hem te ontlasten van die zorgen heeft hij hulp. Wekelijks praat hij met zijn hulpverlener van Zorgstede over problemen die op zijn pad komen. Zijn zorgverlener beaamt dat Mo een goed voorbeeld is van iemand die op het rechte pad is gekomen, met hulp van de Top 60-aanpak.

“ We willen nu mogelijke problemen of ontsparing signaleren bij kinderen vanaf 11 jaar oud. Het is goed om er heel vroeg bij te zijn. Hoe eerder, hoe beter ”

— Milo Schoenmaker, burgemeester van Gouda

Burgemeester Milo Schoenmaker beaamt dat. Mo is een van de zeventien Goudse 'succesverhalen' door de aanpak van afgelopen vijf jaar. En daar komen er binnenkort nog eens twee namen bij. Niet zoals vijf andere probleemjongeren die diezelfde potentie hebben. Nog eens twaalf anderen zijn verhuisd en daarom van de lijst afgevoerd. Van hen is bekend dat een deel het leven gebeterd heeft en een deel niet. Nog altijd staan grofweg zestig mensen op de dynamische lijst. Twee van hen zijn vrouw.

Burgemeester Milo Schoenmaker: "Dit is in Gouda ingevoerd nadat ik hierover met voormalig burgemeester Eberhard van der Laan van Amsterdam gesproken heb. Je ziet nu dat veel meer gemeenten deze persoonlijke aanpak van probleemjongeren overnemen. Die dadergerichte aanpak is niet meer weg te denken. Dit is aardig uitpak."

Impaact

Voornameite vraag die de gemeente zich samen met zorginstaties en andere betrokken organisaties telkens weer stelt, is: met wat voor jongere hebben we nu mogelijk te maken die dit criminele gedrag vertoont dat grote impact heeft op de samenleving?

Schoenmaker: "Grofweg zijn ze in te delen in twee groepen: de groep die niet veranderden wil en doorgaat met hetzelfde gedrag, en de groep die wel gemotiveerd is en hulp nodig heeft. Bijvoorbeeld om verslavingen, schulden of woonruimte op orde te krijgen. Of voor structuur in hun leven."

De Goudse burgemeester benadrukt dat van paamparen van de probleemjeugd geen sprake is. "Op gaan alleen aan de slag met jongeren die gemotiveerd zijn. Ze

moeten het zelf doen, anders beklijft het niet. We zeggen: 'Het is jouw leven, niet dat van ons.'" Daar voegt hij aan toe zich te realiseren dat weer een brief van een deurwaarder of van een geld eisende zorgverzekeraar bij hen kan zorgen voor onrust.

Zwaar

Ook Mo krijgt nog altijd dat soort brieven, die hem soms zwaar vallen. Naast hulp bij de verwerking van dit soort tegenslagen, staat hij ook nog onder reclasseringtoezicht, wat werkt als een stok achter de deur om niet in oud gedrag te vervallen. En dat gedrag probeert hij ook bij anderen te voorkomen: hij spreekt nu zelfs jongeren in zijn eigen buurt toe om opkomend crimineel gedrag te voorkomen. "Ze zijn jong en dom, zoals ik toen ook was."

Mo hoopt dat zijn traject de nieuwe generatie bespaard blijft. "Ik kwam er pas laat achter dat dit niet het leven was dat ik wilde leven", zegt hij, terugkijkend op zijn bijna 15-jarige carrière in de lokale criminaliteit. Hij is er niet trots op dat hij op de lijst stond. "Geloof me: niemand wil op die lijst staan. Ik ben er juist trots op dat ik van de lijst af ben."

Rond de zomer begint Gouda met een extra stap in de persoonlijke aanpak. Dit zogenaamde PTT-project (Preventie Interventie-toem, red.) heeft volgens Schoenmaker tot doel om 'heel vroeg' mogelijke problemen of ontsparing te signaleren bij kinderen vanaf 11 jaar oud. Hiervoor zijn twintig lokale kinderopvang op het oog, die door deze aanpak in de toekomst buiten de Top 60 moeten blijven. "Het is hoe eerder, hoe beter."

De Top 60-aanpak werkt, blijkt uit onderzoek. Twee derde van de jongeren op de lijst staat open voor hulp. Al kan dat soms jaren duren; sommigen willen pas na vier jaar voor het eerst meewerken. Het meewerken laat een afname van 80 procent zien in het aantal aanhoudingen en delicten. Burgemeester Milo Schoenmaker is content met die cijfers. "Maar het is een project van de lange adem, zoals we ook wisten. En we zijn nog niet klaar. Misschien wel nooit." "Op vloek alleen aan de slag met jongeren die gemotiveerd zijn. Ze